

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Idé intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adandók. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 Ft. — Félévre 5 Ft. — Negyedévre 2 Ft 50 Kr. — Egy héra 1 Ft.

Hirdetési díj: Öt hasábos posttal egyzet beutazást 5 Kr. — Bélyeggy minden hirdetésként külön 50 Kr. — Nyitólár 4 hasábos posttal 20 Kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája. Főpiac, Sz. Nagy Károly-ház.

Idé küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyint az előzetes pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

Meghívás.

Sz. kir. Debreczen város I-ső választó kerületének szabadelvű párti választó polgárai a folyó évi ápril 9 én

vasárnap, husvét első napján,

d. u. 4 órakor a „Frohner” szálló dában tartandó értekezletre, melynek tárgya az ezen választókerületben legközelebb tartandó országgyűlési képviselőválasztáskor a szabadelvű párt részéről felleptendő jelölt személye iránti megállapodás lesz. Tisztelettel meghívotnak.

Debreczen, 1882. ápril 2.

A debr. szabadelvű párt elnöksége.

Ki legyen a képviselő?

II.

Budapest, ápril 5.

Az önálló hadsereg tehát annyi, mint egy millió és kétszáz ezer szurony helyett ötszáz ezer, és a mely ötszáz ezer többé kerülne, mint ma az egy millió és kétszáz ezer, megvédelmezni pedig nem lenne képes, mert hozzá ennek a hadseregnek is csak fele lenne magyar. Lenne tehát tökéletesen megbízható hadseregünk 250 ezer, és ugyanannyi megbízhatatlan. Míg ma az egész hadsereg megbízható, mert szervezetnél és anyagi felelőségénél fogva ellenőrizhető, a közös uralkodó tekintélye és akarata pedig olyan kipótolhatatlan mérvadó, a mely mindjárt nem lenne, a mint százakadnánk.

Hát mondja meg most már a szélsőbal: hogy védelmezni meg magunkat egy szláv áramlat ellen olyan kis hadsereggel, a melynek a fele még hozzá szláv lenne?

Ezt mondja meg a szélsőbal. Erről biztosítson bennünket és szélsőbali lesz az egész ország. Ne beszéljen nekünk adószállításról, meg ki tudja mi minderről. Ne igérjen nekünk semmit, csak azt mutassa ki, hogy az országot Ausztria nélkül is megvédelmezi a szlávok ellen. Mindnyájan szélsőbaliak leszünk! De még azt ki nem

mutatja, hát addig ne papoljon arról, hogy milyen boldoggá tesz majd ő egy olyan országot, a melyen nem lesz a világban. Hanem biztosítsa először arról, hogy legyen.

Mert hiszen ezt a közönséget nem is annyira a birodalom túlsó fele akarta, mint a fejedelm maga. Bánja is azt a birodalom túlsó fele! Mi haszna van abból a többi nemzetiségnek, hogy ő Ausztria-Magyarországban él-e vagy sem? De meg plane mi haszna lenne akkor, ha Magyarország egészen elkülönítene magát. De mert a fejedelmi háznak birodalom kell, hát az van rajta mindenáron, hogy a birodalmat összetartsa, azt pedig csakis így tartja lehetségesnek, a mint most van. Bármely kapcsolás táguljon is meg, a többi megtámasztását is maga után vonja. És mert érdekünk is ugyanaz, a mi a fejedelmé, mert hiszen a birodalom túlsó felét még a szélsőbal is fenakarja tartani szövetségeseinek, — nagyon természetes tehát, hogy nekünk ott, hol e birodalom fennmaradásáról van szó, minden tekintetben össze kell játszanunk a fejedellemmel, mert ez a birodalom tulajdonképpen azért van, hogy a Habsburgoknak legyen hol uralkodni, hát ha valakinek, akkor a dynastiának érdekében áll, hogy az szét ne hulljon, azt már csak elhisszük neki és ezen őszinteségében nem kételkedhetünk, — miután pedig véletlenül reánk nézve is életkérdés, hogy e birodalom fennálljon, — hát a Habsburg-ház érdeke meg Magyarország érdeke annyira egy ezidő szerinti, hogy itten egymás ellen dolgozni mindkét részről óriási hiba lenne.

És a szélsőbal folytonosan e hibában szenved. Ő még mindig a régi nótát fújja, és Európa változott viszonyaiha nem képes beletalálni magát. Még mindig úgy gondolkozik, mint akkor, mikor a dynasztia érdeke német volt, mert Németország által akart hatalmas lenni, amde onnan elesvén, semmi áron nem képes magát fentartani, csak ha Magyarországra támaszkodik. Hát hogy ezt az országot megvédelmezze, éppen olyan érdeke, mint nekünk, mert hát jól tudja azt a dynasztia, hogy mi sem tehetünk nélküle, de ő sem tehet nélkülünk.

Na de azt megint csak észszerűségről teszi, hogy részünkre való oktalan kedvezményekkel Ausztriában féltékenységet és ellenszenvet ébreszsen, hanem azon legyen, hogy mi összeférjünk valahogy; de annyi tény, hogy magyarosodásunkat örömmel nézi, holott ezelőtt mindenáron németeket akartak csinálni belőlünk s így már csak elvitázzhatatlan, — hogy a viszonyok megváltoztak. A szélsőbal azonban ma is éppen úgy viseli magát a fejedellemmel szemben, mintha a régi német császárral lenne dolga.

A szélsőbal álláspontja tehát ma már elavult, elkopott, és veszélyes álláspont, mint egy szűrtte oszlopokon nyugvó állvány és annak, hogy ez a párt mégis fenn áll, az az oka, hogy az orosz-török háborúk alatt demonstrációkat rendezett, felizzgatta a kedélyeket, mindenféle rágalmak által oda tört, hogy a kormány iránt ellenszenvet keltsen, és csakis ez uton-módon sikerült neki némileg tért foglalni, de a mely tért ideiglenesnek tartunk és megvagyunk róla győződve, hogy különösen a mai idők, ki fogják józanítani az országot.

A középiskolai törvény javaslat sorsa.
A becsi „Poll Corr.” budapesti levelezője előadva a középiskolai javaslatnak a bizottságban történt leszavaztatása okait, s megemlítve, hogy Trefort a javaslatot egyszerűen vissza fogja venni, így folytatja:

„De a kik azt hiszik, hogy már most ezzel az ügy el van ejtve, nagyon csalódnának; éppen ezen szavazás mindazokat, kik hívei az állam teljes befolyásának a középiskolákra és ezek képezik a képviselőház nagy többségét — azon belátásra bírta, hogy a különböző és túlkövetelő felekezetekkel szemben végre-valahára frontot kell csinálni és oly törvenyt kell alkotni, mely veget vessen a mostani tarthatatlan állapotoknak.

Oszs zela miniszter a javaslatot csekély módosítással ismét be fogja terjeszteni a képviselőháznak s előreláthatólag a kormánynak gondja lesz arra, hogy a közoktatási bizottság masként alakítsa meg, mint a hogy eddig volt, úgy hogy teljesen alaposnak mondható a fölfeves, hogy a középiskolai javaslat rövid idő alatt megis törvényerőre emelkedik.”

Rohonczy Gedeon képviselő ismeretes vádjai következtében a szegedi szádál megvizsgáltatott. A miniszterelnök es közlekedési minisztertől vett folkerés folytán a királyi biztos fogatosította a vizsgálatot, melyet Kelemen Mór osztálytanácsos elnöklete alatt a folyamerménkség tagjaiból, városi hatósági tagokból s városi polgárokból es képviselőkből alakított bizottság a legszigorubb alapossággal es lelkiismeretességgel vitt véghez. A szádál még teljes epségben fonnálló összes szakaszain a hét napig tartott vizsgálat eredményének az a konkluzioja, hogy semmi pozitív adat, de még csak alkalmas gyanuok sem találtatott arra, hogy a szádáfeleptésénél akár a művezetőség, akár a vállalkozó által az államkincstár megkárosítására irányzott visszaélés vagy rossz hiszeműség követtetett volna el.

Tisza Kálmán miniszterelnök Gesztről, báró Kemény Gábor kereskedelmi miniszter Ajnáscköről a fővárosba érkeztek s a husvéti ünnepeket ott fogják tölteni.

A 15 en összeülő delegátiók elé terjesztendő hitel nagysága, mint a P. Lloyd írja, jövő szerdán fog a közös minisztertanácsban végleg megállapittatni. A magyar kormány már a miniszterelnöknek Gesztre utazása előtt ertesült a közös kormány kívánalmairól s e tekintetben már megindult az eszmecsere. Mindjárt az ünnepek után kedden határozni is fog ez ügyben a magyar minisztertanács s aztán Tisza miniszterelnök es Szapáry gróf pénzügyminiszter rögtön Bécsbe utaznak a közös tanácskozásra.

A lázadás.

(Hivatalos.)

Dahlen altábornagy jelenti ápril 5-ikén este. Obadich vezérőrnagy utólag jelenti: Langer ezredes csapattja ápril 1-en éjjel Igovcsi környékén, a Sutjeska gázlója közelebe mintegy 150 felkelőre bukkaant, mely alkalommal az utóbbiak közül többen elestek, a többiek pedig a Bucsevo Brdora futamodtak.

Jovanovics altábornagy jelenti apr. 6-án delutan: Apr. 5-en Dragaly, Gradovina, Lupogfalva es Gaczkovacz környékéről elúrták a felkelőket. Dragaly mellett élénk harc zajlott ki, melyben Reiman ezredes vezényelte a csapatokat. A katonák kitanóon viseltek magukat. Veszteségünk: 4 ember súlyos es 1 könnyű sebet kapott; az ápril 3-án Poljovacz mellett vívott harcban: 2 ember súlyos es 1 könnyű sebet kapott.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

„SIRIUS”-ból.

Tragedia 5 felvonásban. Irta: Somló Sándor. Harmadik felvonás. (Szín: Cyprus-iget. A háttérben to, virágok fáktól fodve. Éj.)

9. jel. Octavia egyedül.

Oh rejts el engem Cyprusok homályá, Takarj be éjjel sűrű, barna fátyla! Boruljatok rám árnyak csendesen, Ne lassa senki vergődő szívem, Fájó sebet titkolni nem tudom — Mosolygni kell s megöl a fájdalom! Miért mutattad őt meg émekeim? Miért? miért, oh nagyhatalmu ég?! Szegény valék, de türtem boldogan, S most hogy szívemnek drága kincse van, Szegényebb lettem, mint az uti féreg, Kisért a vész, a pusztulás, a vétek... Erőm kifaradt, nincs a ki segítsen, Ah elveszek e szörnyű küzdelemben!... — Elment... nem látom őt soha!... Szívemben Egy pillantra megzendült a dal, Mely réges-régen, gyermekéveimben Elém varázsolt annyi szép regét... Ah, vége — vége!... Nemulj el szegény Megakozott dalom, szerelmem! — Vagy visszahívjam őt?... s visszahívám — Ki volna nálam rosszabb, vétkesebb? Kit szennyesítne jobban a gyalázat, Undok család, hizelgő tettetés, Mint engemet — a Claudius leányt?! Ez illik egy Sabina Poppeához, Octavia nem bukhat el soha!... — Oh légy köszöntve istennöm, Diana! Erőt adál ez ingatag kebelbe,

Mely ellenállt a esábitó varázsnak! Oh áldalak, hogy visszatérítél A vész es örvény csabos ösvényéről — Hogy az lehettem újra, a ki voltam: Nagyon szegény, nagyon boldogtalan, De mint a holdsugár — moesoktalan! S megörzöm azt, mint eddig, oly híven, Megörzöm vagy szakadjon meg szívem! (Andul, meglátva a borhano Sirius, hiedten viaszlep s egy fá mögé rejtozik.)

10. jel. Octavia — Sirius.
Sirius: (díszes öltönyben, fején koszoru, kezében lant, izgatottan — futva jő, mintha valamitől menekülni vságya)
El innen, el! megfojt a lég e helyen! Ugy érezem, ream szakadni készül Sok csillagával a mennyboltozat; Avagy megnyílik itt a föld előttem, És én vakon futok a szörnyü mélybe S elpusztulok... Nem ismerek magamra! Nem én vagyok... nem én... nem én vagyok, Ez más, nem Sirius, kivetközém Egész valómból... ah!
— Hizelgni — lám — mi gyorsan megtanultam, A bók özönnel szállt el ajkaimról, S daloltam bort, szerelmet, kéjt, leányt!... — Szakadjatok meg lantom hurjai, Forgácsra törj te drága foglalat! S ti istenek sujtó villámotokkal, Oh sujtsatok halálra engem is! (eldobja lantját.)
Octavia: Mily fájdalom sötétlik homlokán! Kétségbe'ses villámlik két szeméből!
Ha szólhatnék, ha merném... oh szívem
Ne öl meg lázas dobbanásaidal!
Sirius: De bárha tép a kin, a gyötrelmem, És futni késztet innen a göröngy is, Lekötte tart e helyen oly igézet —

A melytől lelkem szárnya megtörök; S mint feldobott kő visszahull legott, Ugy visszahullok én, nem bírva már Repülni messze, messze innen el!
Octavia: (éltre)
Elúzhethem csak büszke homlokáról A rajt borongó banat fellegét! Vagy oszthatnám két részre banatát Magamnak tartva a nagyobbikat... — Mi boldogság, gyönyör lehetne az!
Sirius (küzdeve)
Maradni?... menni?... úgy vonz mindakettő! ...Megyek!... s a lelkem két fele szakadjon? Mert itt marad körülte jobbfelre, S másik felével nyomorult vagyok!... — Es itt maradvá — hajh! — mi vár reám? Hogy báb legyek? a zsarnok czifra bábja? Mit kedv szerint forgathat jobbra, balra? — Mily gondolat!... Ah isteninkre, nem! Játékszered te biboros bohocz Nem lesz belőlem!... Visszatérek újra Csendes, magányos kis kunyhóm ölebe, Barátaim, szegényeim közé! S ha nyughatatlan álmaimban tan — Fénytyöl övezve, istennő gyamat Egy pillantra megjelenés előttem, Megnyíl szívemnek zára es dalom Fölsir tehozzád fényes csillagom, Fölsir utánad edes szerelmemmel — Vigasztalan banattal, gyötrelmemmel!
Octavia: Megszólítom, ha éltem lesz is ár! Sirius (telkaczag)
Haha! no lám, az ünnepekt, a hős, Bálványa népek, ifjuság díszre, Az udvar fénye, drága büszkesége, Oly gyenge lett, mint lenge ősi felleg, Mit fel s alá röpít a fúrgó szél! Itt áll Rómának legnagyobb fia, Ki rongyra tépi ős hazája lánctát, Halálba ulyve gyúltól zsarnokát!

Im itt áll Brutus, könyekkel szemében, Szerelmet sohajt, holdsugárt imád, S merengve néz a csöndes éjszakába Oly czeltalan, oly modzultatlanul Mint köszobor... Kaczagjatok ki lombok! Kaczagjatok ki bagyadt csillagok! Kaczagjatok ki ég, föld, emberek, S te büszke Róma, dobj követ ream, Nincs dalnokod már, meghalt mindörökre!...
Octavia: Mily remegés fog el! a felelem Lezárja ajkam!...
Sirius: S miért is élni még? Hogy ram kiáltsa minden utzaggyerkőc: „Im itt halad a gyáva, beestelen, Ki elhagyá veszélybe dölt hazáját Egy asszonyért!... Ne mondja senki ezt! Jer hát halál! s te szép hazám bocáss meg, Halott leszek — de beestelen soha!” (kiranítja törét.)
Octavia: (hirtelen előül) Megállj, megállj! Sirius: E hang?... Ki vagy? Octavia: Nem ismeresz? Sirius: (kiejtj törét.) Te asszonyom?... te? Hogy jövel ide? Octavia: Talán nem jókor érkezem? Sirius: Hogyan? Octavia: Boldogtalan! mi vitt e gondolatra? Sirius (sötéten) Ne kérdd, ne kérdd! nem szólni jobb felőle! Miért is jöttél? már nyugodt lehetnek, Csendes, nyugodt s ah — boldog végtelen! Octavia: (gyöngéden) Te szenvedsz? szánlak! Lásd ha megmutatnád Fájó sebed, gyöngéden majd bekötém, Gyógyírt lehelnek rá — vigasztalásban, S a fájdalomnak mérge messze szállna! (szünet) Ah... értelek! Bocáss meg! elfeledtem, Hogy ily bizalmat senki, senki más

Ertekezlet a Petőfi társaság Debreczenben jövele ügyében.

Debreczen, apr. 8.
Hogy a jövő hó 7-én városunkba érkező Petőfi társaság tagjai, egy a városhoz méltó mint a társaságot megillető díszrel fogadtassanak, s hogy az itt időzős programjára nézve az előkészületeket megtétehesse, — Simonffy Imre polgármester ur csütörtökön délután 5 órára a városháza nagy tanácsstermébe értekezletet hívott össze.

Már maga azon körülmény is, hogy az értekezletre nagy számu s tekintélyes állasu férfiak jelentek meg, bizonyítja, hogy a Petőfi társaság ünnepélyes iránt rendkívüli az érdeklődés, s a fogadtatás oly fényes lesz, minőt rég látott Debreczen város.

A megjelentek következők voltak: Simonffy Imre, gróf Vay Dániel, dr. Zelizy Dániel, Körner Adolf, Steinfeld Antal, dr. Tóth Ferencz, Vértessy Arnold, Kövi Lajos, Beke Imre, dr. Szűcs Mihály, Komlóssy Arthur, Domokos Kálmán, Kovács János, Harmath Gergely, László Alajos, Barcsay István, Nemes Kálmán, Erdely István, Szabolcsi Lajos, Grünvald József, Nemethi Lajos, Erőss Lajos (a főiskolai ifjuság részéről) Laky Lajos, Szakós Rezső, Papp Ferencz Eöry Samuel, Csúrka János, Buzás Pál, ifj. Körner Adolf, Telegdy László, Hanke Leo, Csáky Gergely, dr. Sz. Szabó József, Kiss Sándor, dr. Popper Alajos, Konti József és Karczag Vilmos.

Az értekezleti gyűlést Simonffy Imre polgármester ur nyitja meg s részletesen elmondja, hogy mi indította Debreczen város tanácsát arra, hogy a Petőfi társaságot az első vidéki felolvasó ülést itteni megtartására magyaros vendégteretellett meghívja. A nagylelkűséggel fogadott beszéd után a jegyzői tisztiségre Karczag Vilmos kéri fel s az értekezlet eljelenti, hogy a Petőfi társaság az első bizottságot küldjön ki kebeléből, melyek közül az:

1-ső az első állásolási előfogatok, érkezős, kirándulási stb. módzatai és szükségleteiről gondoskodik.
A 2-ik bizottság határozza a felolvasó ülést módzatairól, idejéről, helyéről, s a menyiben és a színházban tartatnak, ennek berendezéséről, jegyek kezeléséről, a jövedelem elszámolásáról stb. gondoskodik.
A 3-ik lesz az ünnepélyességet rendező bizottság, mely a fogadtatás minél ünnepélyesebbé tételéről annak részleteiről, bankettek fáklyásmenet stb. rendezéséről gondoskodik, s érintkezésbe teszi magát az ünnepélyességekben részt venni óhajtó főiskolai ifjuság részéről kiküldött rendezőkkel, és más testületekkel, — egyáltalán e bizottság feladata lesz minden olyan felett határozni, mely a vendégek itt időzését ünnepélyessé teszi.
A 4-ik bizottság érintkezésbe teszi magát a főiskolai ifjusággal, s az azok által rendezendő ünnepélyességek elén áll.

A polgármester ur fenti indítványa egyhangulag élénk helyesléssel fogadtatván, a bizottságok tagok választattak meg és pedig következőleg:
Az első bizottság elnöke Körner Adolf főkapitány, tagjai: Csáky Gergely tanácsnok, Kövi Lajos, alkaptány jegyzője Erdély István.

A második bizottság elnöke: Barcsay István tanácsnok, — jegyzője ifj. Körner Adolf, tagjai: dr. Kola János, Telegdy László, dr. Medve Kálmán, dr. Popper Alajos, Boeczó Samuel, Kiss Sándor, Harmath Gergely, Jó István, Komlóssy Arthur, Szikszay Lajos, Steinfeld Antal, és Csúrka János.
A 3-ik bizottság elnöke Simonffy Imre polgármester, jegyzője Karczag Vilmos, tagjai: Fráter Imre, Papp Ferencz főjegyző, Nemes Kálmán, Tóth Mór, kir. ügyész Lengyel Imre, Szepessy Antal, dr. Szikszay Szabó József, Domokos Kálmán, Tóth Ferencz

tanár, gr. Vay Dániel, László Alajos, Márk Endre, Laky Lajos tanácsnok, Kiss Sándor, Beke Mihály, Eöry Samuel, Kunz József, Szabó Kálmán, Kövi Lajos és Huber József.

A főiskolai ifjuság részéről történő ünnepélyes rendezővel való intézkedésekre Tóth Ferencz főisk. acad. igazgató tanár ur kéri fel.

Karczag Vilmos jelenti, hogy a kereskedő ifjak önképző egyesülete a napokban tartott közgyűlésen határozatilag kimondta, hogy a Petőfi társaság ünnepélyes fogadtatásában testületileg kíván részt venni. Az értekezlet élénk élénzésel fogadta e határozatot.

Kimondattott az is, hogy az egyes bizottságok a mint azt jónak látják még más újabb tagokkal kiegészíthetik magokat, s hogy a helybeli hírlapok szerkesztősei is meghívandók minden gyűlésre.

Végül elnököl polgármester ur szorgalmas és serény munká kodásra hívja fel az egyes bizottságokat s a menyiben az idő előre haladtával, kéri hogy gyűléseiket már a közeli napokban kezdjék meg, hogy majd a közelebb tartandó összes üléseken már az egyes bizottságok megállapodásai alapján összehangzó program legyen készíthető.

Ezzel az ülést véget ért.

A csütörtöki nagy tűz.

Debreczen, apr. 7.

A „Debreczen” csütörtöki számának újdonsági rovatában, az az napi tüzeset felemlítve levén, az újdonság ur elővette az ezen szerkesztőségél szívesen látott manóvert az „önkéntes tűzoltó-egylet” ellen. En ugyan nem hiszem, hogy e támadások sokat ártnának a tűzoltó-egyletetnek, ha az tettekkel bizonyítja be életrealóságát, de az igazság érdekében megis szükségesnek tartok néhány szót szólni.

Igaz az a tisztelt újdonság urnak, midőn azt mondja, hogy a toronyból nem jelezték a tüzet, mert azt a toronyőr az őrtanyáról kapott négyeszer felhívó jel után vette csak észre. Hogy mi oka e mulasztásnak, a folyamatba tett vizsgálat majd kideríti. A toronyőr ezen mulasztása okozta azon néhány percnyi késedelmet, a tűzoltók kivonulásánál. De persze azt nem méltóztatik figyelmen venni, hogy a tűz kiütésekor roppant szél fújván, öt perc alatt 4 ház lángban állott; valamint a jókamaratu újdonság urnak az is kikerült figyelmét, hogy oly zivatartban, egymásra halmozott nádas házak között, nincs a világon tűzoltó-egylet, — még ha az újdonság ur lenne is a commandása! — mely a tüzet képes lett volna kevesebb idő alatt localizálni.

Helyén lesz tán itt felemlíteni, hogy az önkéntes tűzoltó-egylet eleitől fogva ezerte szükségességet annak, hogy a fizetéses tűzoltók száma legalább négygyel szaporíttassék. Mert akkor lehetne a toronyba is jutattni rendszeres őrséget s a tegnaphoz hasonló vétkes mulasztások nem következnek be. De mindaddig, míg a toronyőr olyan ember, a kinek már koránál és gyamoltságnál fogva használt venni nem lehet — addig ne csodálkozzék rajta senki, ha a tűzország vagy éppen nem, vagy csak hiányosan értesítve — elkiesik.

Es kérdem a „Debreczen” tisztelt szerkesztőjét, ha az az „önkéntes tűzoltó-egylet” kérné a várost még négy fizetéses tűzoltó felvételére, nem első lenne-e ő, a ki ellene szavazna annak? Hiszen minden alkalommal ellene volt az egyletnek, melynek tagjai önként áldozták fel magukat arra, hogy vesz esetén felebarátaik életét s vagyonát megmentsek. Szép elismerés mondhatom.

Ugyan kérem nem lenne szíves megróni azt az önkéntes tűzoltót, a ki élete kockáztatásával ketszer ment be az égő és már szakadozó házba, hogy onnan két fuldokló gyermeket kihozzon?

Az ügyetlen, a füsttel telt szobában nem látott semmit s neki ment a vaskonyhának, melyben még akkor is égett a tűz, egy fazék forró vizet magára borított; a gyermeket ugyan kihozta, de mit ér az, mikor a bölcső lába összetört?

Ugyan kérem szíveskedjek leszdini ezt a szakértelen, kapkodó embert!

A mi magát a működési rendszert illeti, annak elbírálását engedjük oda szakértő embernek, mert bajos ahhoz hozzá szólni annak, ki azt sem tudja, hogy tűznél a szivattyus tűzoltó, a gép mellett számat kap s azon számra eső dolgokat kell neki végezni; ha tehát az őparancsnoknak, ki a szivattyút szerelgeti, például tömlő kell, ugy annak előhozatalát nem fogja annak parancsolni, a kinek például a sugárcsővelkel elbánni a feladata.

Es most pár sorban csak arra akarok reflectálni, a mit a csőrepedésekről mond. Azt látta a t. újdonság ur, (ha ugyan látta) hogy a mint a szivattyú megkezdte működését, a száraz kendercsovek némi vizet bocsátottak ki; el nem tudván ennek okát képzelní, azt hitte, hogy a cső elhasadt. Ha jartas volna a tűzoltó-szerek ismeretében, ugy azt is tudná, hogy a kendercsovek, míg meg nem dagadnak — a mi ugyan pár másodperc müve — némi vizet eresztenek át, de ez magára a működésre nem hat zavarólag.

Ha ugyan az újdonság ur volt a tűznél, azt is megúzhette volna, hogy mifele szivattyú az, a melyik „nem akarta a vizet bocsátani.” — Az bizony nem az egylet, hanem szappanos-utczáról, az utczaháztól vitetett oda segítségül, s hogy nem volt tiszta, azért csak nem felelős a tűzoltó-egylet.

Es végül, még egy szót. Beszéljünk nyíltan, de nem mint ellenségek. Egy ilyen nagy terjedelmű tűznél nemde kellene legalább is három száz tűzoltó, ha mindazon pontokat meg akarják szallani, hol csak szükséges. Es tudja-e a „Debreczen” szerkesztősege, hogy ezen tűznél 60-an voltak csak a tűzoltók?

Miert nem voltak többen?

Mert a működő tagok létszáma ezen számmal nem sokkal haladja meg.
Es hogy apadhatott le ennyire?
Hát ugy, hogy az emberek insultálásának magát kitenni nem mindenki szereti. S ebből láthatni kérem, hogy milyen jól szolgálatot tesz a közügynek valaki akkor, midőn a szert, a helyett, hogy példát mutatna.

Hassunk kérem oda, hogy ez egyetbe minél több tag lépjen be s hassunk különösen oda, hogy a város és egyesek aldozatkeszűségét a valónak meg nem felelő alaptalan támadásokkal ne lankasztjuk.

Egy, az egylet barátai közül.

A nagycsütörtök az udvarnál.

Csütörtökön délelőtt ment vegbe a Burg nagy szertartási termében a hagyományos lábmossa.

Ezt megelőzőleg Mayer udvari plébános a Burg-plébánia templomban misét mondott, melyet rövid szent beszéd követett. Az isteni tiszteleten ő Felsegeik a király és királyné, továbbá a trónörökös nejevel, és a Bécsben levő főhercegek és főhercegnők vettek részt. A menet a templomba indult teljes ünnepélyességgel. O Felséget Rudolf trónörökös, Hohenlohe hg főudvarmester, Crenneville gróf főkamárás, Larisch gr. főudvarmester, Thurn-Taxis hg főlovasmester, a testőrség főkapitányai: Fratricsevics altábornagy, Neipperg gr. Koller b. továbbá Mondel altábornagy főhadsegég kísérték.

A királyné kíséretében a trónörökös neje volt s utánuk Goess főudvarmesternő és Nopcsa b. főudvarmester haladtak. Majd Albrecht, Károly Lajos, Lajos Viktor, Salvator Károly, Frigyes, Károly István, Vilmos, Rai-

ner főhercegek; továbbá Maria Terezia, Immaculata, Izabella és Maria főhercegnők következtek.

A menetet a szolgálattevő hét udvarhölgy zárta be.

Az istentisztelet 1/11 órakor ért véget, mire ő Felsegeik az uralkodóház tagjaival a helyszínenél jelen lenni hivatott udvari mellóságok, a tábornoki és tisztikar a szertartási teremben gyűltek össze.

A terem karzait fényes köznység foglalta el. Közvetlenül az isteni tisztelet vége után vezettek be a terembe az aggastyánok és az öreg nők, kik mindannyian ó német-fekete ruhát és kék szalaggal díszített széles alacsony fekete kalapot viseltek. Az aggastyánok a terem bejáratától jobbra, az öreg nők a balra felállított aszalonek mellett foglaltak helyet.

Nem sokára a kamarások és titkos tanácsosok jelentek meg a teremben és a paposság, mely a szertartással segédkezik. Nehány percvel 11 óra előtt Hunyady gr. főszertartásmester jelt adott, hogy ő Felsegeik közeledek. A főhercegek nyitották meg a menetet. Közvetlenül erre a palotahölgyek és a főhercegnők léptek a terembe, kiket a királyné és a trónörökös neje követett. A királyné és a főhercegnők a csillagkeresztet viseltek.

Az ételeket Kinsky főkonyhamester vezetése alatt nemes apródok és asztalok hordták fel s a király és királynő csak a legöregebb férfi, és illetőleg nő elé helyezte az ételt; a többiek elé a palotahölgyek tettek az ételeket. A megvendégelés, mint szokásban, van, csak jeleztetett. A főhercegek az aggastyánok, a palotahölgyek a nők asztaláról vittek el ezután a teritékeket s az asztalok a teremből kihordattak.

Ekkor kezdődött a lábmossa szertartása. Egy lelkes felolvasó az evangéliumot és ő Felsegeik megkezdtek a lábmossát. A királynak Mayer udvari plébános, a királynőnek Goess grófnő és Nopcsa b. segédkeztek. A lábmossa után az öregek között kiosztattak a 30 ezüstpenzrel telt zacskók, mire az udvar elhagyta a termet, az öregek pedig udvari kocsiok hazaszállítottak.

Színház.

Prielle Cornélie, szeretett vendégművésznők búcsufelépése és jutalomjátéka csütörtökön volt színházunkban. Szigethi József „Rang és mód” című színműve került színre.

A színház zsufozásig megtelt, ugy hogy még a zenekarban is ülőhelyeket kellett alkalmazni s a köznység a jutalmazott művésznőt megjelenésekor gyönyörű virágokkorral és koszorúval tüntette ki s volt olyan lelkesült, szűnni nem akaró tapsvihar, a milyen a debreczeni színház falai között csak ritkán hangzik fel.

A hatatosan irt s kellemes benyomás színmű most még nagyobb hatást tett, mint első előadása alkalmával, ugy hogy biztosan lehet vární, hogy allandóan tartani fogja magát.

A művésznő „Erzsök asszony” annyira szeretetreméltó vonással ruházta fel, hogy szinte gyönyörűség volt látni, hallani. Ez a direkt asszony csupa jószág és az urával együtt olyan egy pár család, a milyen magyar színpadon még nem termett és a milyet egyedül Szigeti tud teremteni. Ezért a két alakért szívesen megbocsátjuk a darab drámai szerkesztésének szembeötölt hiányait.

A köznység melegeivel távozott a színházból, hol a darab többi előadóiak is szívesen juttatott a tapsból, mert ez este mindnyáján derekasan kitétek magukért.

Nem érdemel, csupán anyád.
Sirius: (megrezzen) Anyám?
Anyám nincs!
Octavia: Es atyád?
Sirius: Nem ismerém!
Octavia: Testvér — rokon...
Sirius: Nincs senkim, senkim, senkim?
Octavia: S mikor vesztéd jó anyádat el?
Sirius:
Rég volt nagyon, gyermek valek, vidám Gondatlan, játszi gyermek, a ki még Nem kérdi mit hozand a felkelő nap, S kemény vánkosra hajtva kis fejét — Boldog mosolylyal edes álmatok sző Felben hagyott játékiról!... Anyám Egyetlen kincse én valek, — óh látom E perczen is, mi nyájasan, szeliden Tekint réam két jószág szemével, S hallom, miként nevez „kis mindenének” S miként dudol fülembé lágy danát Oly edes hangon, oly búbjójasan, Mint neha — szürkületek a vadonban, Megzendül egy-egy nympa bánata, Sirtva Marsyas kínos halálát!... Emlékezem fényes aranyhajára, Mely szétbolmola megsepré a földet, S oly hófehér kart még sehol se láttam, Mint a milyennel ő ölegetett! Szegény, egész nap tánczolt kiűn az utcán, — Tánczos leány volt — s fázza jött haza, Ugy esokolám szép ajkát, arczeit, Hókarjait, szemét, a homlokát, S ő fázott egyre jobban, jobban-jobban! — Keblén szunnyadtam el, s midőn a hajnal Kunyhómba is benézett lángszemével, S felebredek... már néma volt, hideg, S oly mozdulatlan milyen fúrge én... — Egy köny csillámla megtörtött szemén!

Octavia: Szegény! Mint érzem veszteségedet!
S azóta?
Sirius: Mint sziklákön a fűzál, Felhőttem én is árván, elhagyottan! Porban születve, sár s göröngy valának
Hű társaim, sok hosszú éven át — Höl rátaláltam egy szép tiszta gyöngyre,
S mert oly rokon volt élte eleteimmel Szeretni kezdtem tőh nem, nem szerettem,
Imádtam őt! de szép volt, szép nagyon, — Szépnek születni egy a kárhozattal És elszerette más, egy czifra urfi, Ki a virágnak illatára vágott Csupán, s kisziva drága mézet, Letörve dobta vissza a szemetre... Letört, elhervadt, vége — végemár!
Octavia: S most senki sincs ki rád szeretve gondol,
Kinek nevére feldobog szived?
Sirius: (félre) Mit mondjak? (fenn) Senki senki sincs!
Octavia: Pedig szeretni és szeretve lenni...
Sirius: (folytatva) ... Mi boldogság... Milyen gyönyör!
Octavia: Szeress?
Sirius: S ha már szeretnek?
Octavia: (sejtellemmel) Ah! szeretsz? ... valóban?
Sirius: Oly tiszta lánggal, mint Endymion, Oly tőrve mint ő oly reménytelen!
Octavia: S nem mondhatod nevé?
Sirius: Nevet?
Octavia: Oh szólj már!
Sirius: Neve... neve...
Octavia: Oh mond!
Sirius: (nérdre borul) Octavia!

Octavia (félre) Szeret... szeret! óh drága pillanat!
Most, — most szeretnék halni istennek!
Sirius: Nézz hát reám, ne fordulj tőlem el, Vagy tán megserte vakmerő szavam?
Octavia (küzdelemmel) Ne térdepelj!
Sirius: Oh hagyj itt labidnál!
Hadd nezelek mint kő a csillagot, Hadd ittassujak egy tekintetűdtől, S ruhád szegelyeit csokommal borítva Heverjek, mint a féreg itt előttem, Hogy eltiporj, vagy éltem adj nekem!
Octavia: Kely föl!
Sirius: Ne szólj, ne szólj te így, ne szólj, Büntetni vágysz tudom, látom szeméből!
Oh így tekintett én reám anyám is Ha roszt valek és büntetésre méltó, De ekkor megragadva két kezét, S bő köntösöbe burkolván magam, Ugy kértem hogy, csupán csak most az egyszer Bocsátna meg s majd újra jó leszek... Igy kerek téged ép oh drága lény! Anyám, szerelmem, mindenem, bocsáss meg, Igérem, ezán jó leszek megint!
Octavia: Kely föl, parancsolom!
Sirius: (amultan) Parancsolod?
Octavia: Igen! s mert látom efeledekézel Igéretedről, mit nekem tevel, Emléked fölfrissitem! Most, ez órában Végy búcsut udvarunktól? — Te, továbbol?
Sirius: (lassan fölemelkedik) Szivedből mondod ezt?
Octavia: Parancsolom!
Sirius: Parancsolod nekem istenek szava, Megyek-megyek a dás veled örökre! (indul, majd hirtelen visszafordul)

Es mégis? mégis? oh ne légy kegyetlen!
Hagyj itt maradnom, esküszöm soha, Sohasem ejt ki ajkam vakmerő szót, Szívembe lesz tetemet szenvedélyem, S életem nem kell semmi fájdalomtól!
Octavia: (néman kifelé mutat)
Sirius: Jó-jó, megyek, csak így ne nézz reám, Megyek, megyek!... (pár lépést tesz a háttér felé, s pillanatok távolból kőzeledő ének hallat-tatja) Ah áldak végzetem,
Tied vagyok ismét, tied, hazám!
Octavia: Mi ez?
Sirius: Mi asszonyom? ez azt jelenti Hogy Róma már a hajnal fényivel Lerázza rátapadt bilincseit És zsarnokát halálba kergeti! Ugy, ugy! daloljatok daloljatok, Halálánajza ez a vérszopónak, S az összabadság harcziéneke!
(a dal egyre közeledik)
Octavia: Ember, beszélj világosan!
Sirius: Minek? Beszélnek majd a tettek asszonyom! Beszélnek majd a pusztulás, halál, S az egre felcsapongó vesztűzek, Minknek hevetők csillagok lehullanak, S ketté reped az égnek búszke boltja Hahó, hahó, itt van vezéretek! Csak erre, erre, itt van Sirius!
Octavia: (félre rémulten)
Vezér? vezér? hisz akkor elveszett. Haláltól küldöm és halálba fut! Elmém kifaradt... mit tegyek? oh ég Világosítsd meg lelkeket!
(Mintegy mentő gondolatra leve)
Ah ez, Csupán csak ez vezethet célra most! En elveszek, de meg lesz mentve ő! (fenn) Megállj, megállj, im újra kérélek én!

Napi Tisztelettel kiknek előfizetéseik megfizetésük mielőbbi szilap szétküldésében főköltség példányokat — Nagypéntek, tyénség legnagyobb gyistení tények legdtegnap. — A templom a boltok, kereskedések a munka s minden jó tal tölte a napot. Ma ünnepeljük. A nagy kő a r. kath. templom elé is nagy néptömeg vesés és holnapután husvét sarkokon, boltokban s a szébnél szebb husvé ünnepet kívánunk m — A husvét ünn nagytemplomban a s Lajos s. lelkesz, a s Némethi Lajos A román katolikus tisz melyen az isteni tisz Huzly Károly ur — Lapunk legköz — A Petőfi társas gyűlése alkalmából, vá élénk mozgalom indult, janak valamivel az ün hez. E czélból egy teg tározták, hogy a „tá zártkörü tánczestélyt zésre felkérték gr. Be azt szívesen el is váll kedves hölgyeinket buz is örvendünk a sikerne deményeznek, attól nem eredmény. — Eljogyzás. L szonyt, mult évi szinté színművésznőjét, ki a l retében részesült, elj Károly aradi gazdász, vasuk, az eljegyzés a szerencsét, boldogságot relemből kötött frigré — Cognagyártás gazdasági tanítészettel miniszterium által kis tetés végett küldött. 2-ik főzes ünnep utání kén fog megtörténni B terfán, minthogy Bergi mennyiségű bort, alkal löt voltak szívesek a d dasági tanítészetenek Ezen kísérlet megtekin zönséget ezennel tiszte jegyzvényen hogy az al constátelt és helybeli által ivégből készített gépet lesz szerencsén már a gazdasági tanít dona és a „cognagyárt tisztában engedi meg Vedrádi Viktor mint a tanára. — Uj gazdasági cziemen a napokban a újdonságot közöltünk, hogy a miniszterium m tete az első tervet s el lépitését a második terv zje Gerster fővá

Napi hírek.

Tisztelettel körjük t. előfizetőinket, kiknek előfizetéseik múlt hó végével lejárt, előfizetéseik melőbbi szives megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakad a törtejük s fölösleges példányokat ne nyomassunk.

Nagypéntek, — husvét. A keresztység legnagyobb gyásznapja, a megváltás isteni tényének legdicőbb emléknappja volt tegnap. — A templomok egész nap nyitva, — a boltok, kereskedések zárva voltak. Szünetelt a munka s minden jó keresztényen szen áhitattal töltötte a napot. Ma a Krisztus feltámadását ünnepeljük. A nagy körmenet ma délután van a r. kath. templom előtt s mint mindig, most is nagy néptömeg veszt abban részt. Holnap és holnapután husvét ünnepe lesz. Az utcánsarkokon, boltokban százával, ezrivel árulják a szebbnél szebb husvét-i tojásokat. — Boldog ünnepeket kívánunk mi is kedves olvasóinknak.

A husvét ünnep alkalmából holnap a nagytemplomban a szent beszédet Tóth Lajos s. lelkes, a kistemplomban pedig ut. Némethi Lajos lelkes ur tartja. — A róm. katolikus templomban zenés-mise lesz, melynel az isteni tiszteletet a ft. prépost Huzly Károly ur maga végzi.

Lapunk legközelebbi száma a husvét-ünnep miatt kedden fog megjelenni.

A Petőfi társaság debreczeni vándorgyűlése alkalmából, városunk hölgyei részéről élénk mozgalom indult meg, hogy ők is járuljanak valamivel az ünnepélyességek emeléséhez. E célból egy tegnapi értekezleten elhatározták, hogy a „társaság” tiszteletére zártkörű táncszertélyt rendeznek s a rendezésre felkérték gr. Bethlenné ő méltóságát, ki azt szívesen el is vállalta. Melegen üdvözöljük kedves hölgyeinket buzgólkodásukban és előre is örvendünk a sikernek, mert a mit ők kezdeményeznek, attól nem maradhat el a fényes eredmény.

Eljegyzés. Lán c z y Ilka kisaszszonyt, mult évi szintársulatunk fiatal kedves sziművészénőjét, ki a közönség osztatlan szeretében reszesült, eljegyezte Hoffmann Károly aradi gazdász. Mint a „P. N.”-ban olvassuk, az eljegyzés a fővárosban volt. Sok szerencsét, boldogságot kívánunk a tiszta szerelemből kötött frigyre.

Cognagyártás. A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézetnek a nagym földmívelési miniszterium által kísérlettel és megismertetés végett leküldött „Neukommfele” géppeli 2-ik főzes ünnep utáni kedden azaz f. hó 11-kén fog megérkezni Berghoffer ur házában pétérián, minthogy Berghoffer urak erre nagyobb mennyiségű bort, alkalmas helyiséget és tüzelőt voltak szivesek a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézetnek kísérletre felajánlani. Ezen kísérlet megtekintésére az érdeklődő közönséget ezennel tisztelettel meghívom. megjegyezve hogy ez alkalommal egy általam constatált és helybeli mechanikus Kis G. ur által üvegből készített „Neukommfele” mintagépet lesz szerencsém bemutatni, s mely már a gazdasági tanintézetnek állandó tulajdona és a „cognagyártás” processusát a legbiztosabban engedi megérteni. Tisztelettel Dr. Védreői Viktor mint a debr. gazd. tanintézet tanára.

Uj gazdasági tanintézet Debreczenben cizmen a napokban a fővárosi lapok után egy újdonságot közölünk, melyben az mondatik, hogy a miniszterium mint nem alkalmas elvete az első tervet s elrendelte az épület felépítését a második terv szerint melynek szerzője Gerster fővárosi ismert építész. A szoban fergő ügy érdekében hiteles forrásból egy hosszabb helyreigazító cikket kaptunk, mely arról értesít, hogy a Miniszterium nem utasított vissza egy tervet sem, hanem ama régebben készült tervek változott körülmények miatt nem hajthatók végre, mert most csak a gazdasági tanintézet épületeiről van szó, s nem mint előbb tervezve volt „gazdasági tanintézet, kereskedelmi iskola és real iskoláról.” Megbizott tehát Gerster ur, hogy az akkor 2-iknak sorozott tervzet alapján, mivel a változott körülmények miatt annak csoportosítása legjobban megfelelő, dolgozzon ki új tervet a gazdasági tanintézetre, — a mi megtörténvén az építkezés most e szerint lesz. Ez a valóság.

Szákffy Józsa bátyánk és Prielle Cornelia csütörtöki ebédjé melyet lapunkban megemlítettünk fényesen sikerült. Ugy déltájban mikor asztalterítésre került a sor, Józsa bátyánk egy pillanatra azt hitte, hogy elűnt lába alól a föld, s Eldorádóba jutott. Az asztal mely egy kis csiga leversre és bárány tokányra volt terítve, egyszerre meglett mindenféle jobbnál jobb etel-italal. Volt ott minden a csak szem-szájnak tetszhetik. Finom hal, befőtt gyümölcs, barna kenyér, fehér kenyér, sokféle sütemény, s sokféle finom bor, és kereti vinkó. — Es mindez úgy került oda, hogy a mint néhány tekintélyes család elolvasta hírlunket hogy Szákffy ebédre hívta Prielle Corneliát, rögtön gondoskodtak arról, hogy az nemcsak hogy szegényes ne legyen, de gazdag és fényes legyen. — Kettesekben voltak csak, ettek, ittak, beszélgettek, jelenről, jövőről, de legtöbb a multrol. Tartsa meg őket a mindenható isten jó egészségben.

Cseppeley Ferencz h. szoboszlói kir. járásbírósi albiró ur mint bennünket értesitenek hajlott kora miatt közelebb nyugdíjaztatott. Helye melőbbi betöltésre vár.

Kisuj-utcának elejét a szépítési bizottság becses figyelmébe ajánljuk. A „Korona” vendéglő eleje a mily csinos, oly annyira rut annak hátsó része, s falai oly annyira dülékényre váltak, hogy ott szerfelett fűlő a közlekedés.

Eljegyzés. Mint bennünket H. Bőszörményből értesitenek az ottani bájos hölgyek, egyikét, Özy, Nemes Józsefné szül. Nagy Ida urnót közelebb jegyezte el Marjai Péter n. létai ref. lelkes. Az esküvő folyó hó 24-én len. A szerelemből kötött frigyre sok boldogságot kívánunk.

Színházi műsor a jövő hétre. Vasárnap: „A havasi rémkirály”, látványosság; hétfőn: „Szép juhász”, népszimű; kedden: „Böregér”, operette; szerdán: „A három pár cipő”, bohózat (Sz. Demjén Mari jutalmára); — csütörtökön: „Kaviár”, először (berletben); pénteken: „Kaviár”, másodsor (berletben).

Helyreigazítás. A debreczeni négyzet 1881. évi zárszámadásában, mely ezen lap 67-dik számában közzétetett: a 357 frt 64 kr követelemből lefizetett 75 forint, — hibásan a kiadások közé tetetett, holott pedig az, a bevételek közé tartozik; és szinte hibásan a bevételek összege 5121 frt 88 kr. nem lett kitéve. — A vagyon kimutatásban pedig az árvaház régi telken felszerelés 125 frt 47 kr, nem 84 kr-ból vonatván le a 10% - lek, — így tesz a jelenlegi érték 112 frt 93 krt. Debreczen 1882. ápr. 8. Marton László ügyelati pénztárnok.

Oláh Józsi kintű zenekara fogja holnap délután a nagyerdői fürdőház helyiségében mulattatni a közönséget, este pedig a „Bika” éttermében játszik.

Nem szabad ferjhez menni — a bellerinálnak. Így határozta ezt a nemzeti színház. A férjes táncosnőnek az igazgatóság felmond s csak a hajadonok türetnek meg. Hogy az elvált és özvegy nők eltüretnek-e? — az még nincs elhatározva.

Egy kis mechanikus. Egy 12 éves paraszt fiú, Szabó János Sarkadon, Biharmegyében, fából emminiatüre igen sikerülten utánozta a cséplőgépet. Feltűntette annak minden lényegesebb alkatrészeit s fogó segítségével összhangzatos működésbe hozta valamennyit. Nem régebben hasonlóan meglepő ügyességű vasuti mozdonyt is faragott ki. Apja nem egy hasonló készítményét összetört, mert a fiú iskolába nem szivesen megy, ellenben órákat eltölt a különféle gépek szerkezetének vizsgál-gatásával. Igen jó megfigyelő, sőt kombináló tehetséget is tanusít, úgy, hogy kellő iskoláz-tatás mellett a fiuból kiváló mechanikus válhatnék. Mint halljuk, egyik jóakarója a kis cséplőgépet fel fogja küldeni a közlekedésügyi miniszteriumhoz, mely valószínűleg érdemes-nek fogja találni a fiut az iparos iskolában to-zább való tanításra.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. (A Magyar távirati iroda eredeti sargányai.)

Berlin, apr. 8. (Érk. d. u. 2. ó.) A „Tagblat” szerint a Moszkvától inneni nikolai vasut negyedik állomás-épület pinceszéjétől a vonat megálló helyeig aként fedeztek fel. Helyben és moszkvában nyolczvan egyént elfogtak.

London, apr. 8. (Érk. d. u. 2. ó.) Politikai körökben hírlik, hogy Németország szerződött Svédországgal helyszerint utóbb. kötelezi magát, Orosz-Német háboru esetén Fiur-szágba vonulni.

Paris, apr. 8. (Érk. d. u. 2.) Wolkenstem gr. elhagyja Párist; értekezéseinek eredményéről mindkét részen meglegedéssel nyilatkoznak.

Nikolajev, apr. 8. (Érk. d. u. 2. ó.) Déli Oroszországban újab zsidóüldözés. Vologocoloban a zsidók boltjait petroleummal felgyújtat-ták. Nordarokkoba a rend helyreállítására kö-zakokat küldtek.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

VIII. Berlet Vasárnap ápril 9-én. 4. Szám.

A havasi rémkirály.

nagyserű látványos szimű.

VIII. Berlet Hétfő ápril 10-én. 5. Szám.

A szép juhász.

Népszimű 3 felv.

Felolós szerkesztő: Vártesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Kiadó: Kutaslmre.

Nyílt-tér.)

Az egyházi ügyészségnek ki által betöltése foglalkoztatja a közvéleményt, mert a választás immáron hétfőn délután lesz. A függetlenség pártkörben volt a mult héten egy értekezlet, melyen némelyek mindenáron politikai kérdésre akarták az állást is csimálni és egy pártnak szeritők hasznos szolgálatokat tett helybeli doctort hoztak szóba, mint a kit a párt léptessen fel. A józanabb rész azonban — dicseretükre legyen mondvá — tartózkodik a politikai pártközdelemben szerzett babérok-nak az egyházi ügyekben is bódolni és azon nézetben van, hogy ez állomás tekintet nélkül az illető pályázók politikai nezetére, avagy a választási harcokban tanusított magatartására, tisztán a ref. egyház közvetlen érdekeinek szempontjából töltessék be. Ily körülmények mellett azt hisszük, hogy ezen állást egészen más, az ügyvédkar egyik fiatalabb tagja fogja megnyerni, ki úgy képzettsége, mint szepőlőten becsületessége által ezen diszes állást meg is érdemli, nem is emlívte, hogy családja hagyományai közé tartozik a debreczeni ref. egyház érdekeit védni és emelni.

Több érdekelt fél.

Kiadó lakás.

Széchenyi utcán 1772. szám alatt két uri lakosztály, u. m. egy 5 szobás és egy 4 szobás kiadó.

Árlejtési hirdetés.

A városi tégl- és cserép-gyárban a körkemence körül építendő magla raktározó hely előállításán előforduló ácsmunka és a hiányzó faanyag szállítása felváltására a f. hó 12-én, d. e. 10 órakor, a város mérnöki hivatala helyiségében, előzőleg beadandó zártajánlatok elfogadása mellett nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az ácsmunka . . . . . 564 frt 29 kr.
A fa-anyagok szállítása . . . . . 677 frt 84 kr.
van elő irányozva.
Bánat pénz 5%
A költségszámítás és terv a hivatalos órában a mérnöki hivatalnál megtekinthetők.
Debreczeni, 1882. apr. 5-én.
Csáki Gergely,
tanácsnok.

*) E r óvat alatt közöltékért nem vállal felelő-séget a Szerk.

Az „István” gőzmalom gépműhelyében mindennemű házi és gazdasági gépek kijavítása, összeállítása, esetleg újaknak jutányos és gyors készítése felvállaltatik.

IGÉRVÉNYEK

1882-ik évi ápril 15 ki húzásra.
Magy. k. nyereményorsjegyre.
Főnyeremény 100,000 frt.
3 frt 50 kr bélyeggel együtt.
3° osztr. földhitelintézeti sorsjegyre.
Főnyeremény 50,000 frt.
1 frt 50 kr bélyeg.
az iparegyesületi tak és hitelintézetnél.

Vetemény-magvak, rózsa-fák, nyílt rózsa, Georginia, Canniindica, fehér tubarózsa, hagymák, vetni való paszulyok, hópehely- és rózsa-kolompér, továbbá zöldborsó, új kolompér, spárga már kapható.

Tisztelettel

Otrokocsi Végh János.

Szöllő porhajások

Passatutti, fehér Chassilas, muskataly rózsa-bakar és alföldi kiváló fajok kaphatók alant-irtnál. Mi a valódiságát illeti, róla elég bizonyítékul szolgálhat a vidéki és helybeli nagy-érdemű fogyasztó közönség, kik az idény alatt gyümölcsét élveztek. Különös figyelembe ajánlom a Passatutti, korai érésnél fogvást. Ké-sőbb sima vesszők is kaphatók lesznek.

ORMÓS GÁBOR.

Ertesítés.

Egy korosabb berlini nevelő — ki úgy Berlinből, mint Magyarországból nevelési sike-reinek legjobb bizonyítványával bir jelenleg Debreczenben telepedett le, és növendőket óhajtatani; tantárgyai: a francia, angol és német nyelvek, vegre világ-történet mytho-logia, levélfogalmazás, költészet, helyesírás, szépirászat, stb. A nyelvek kívánatra külön és egyenként is taníttatnak.

A nagyon tisztelt szülők értekezhetnek velem mátol fogva naponta d. u. 2-től 7-ig; lakásom Nagy-péteria utca 813. A tisztelt vá-rosi közönség kegyeibe ajánlja magát

Kallay Palmé.

Szöllő-vessző.

Átalában elősmert tiszta passatutti szöllő ültetni való, kapható:

éves	gyökeres	passatutti
1	"	"
2	"	"
3	"	"
4	"	"

és hasonlóul porhajások.

Gáll Józsefnél,

Széchenyi-utca 1786. sz.

Ertesítés.

A „Rudolfsbadi”

(Alsó-Ausztria)

hidegvíz-gyógyintézet 1. ev ápril hó 15-én megnyitattik. E gyógyintézetnek vasuti állomása Payerbach, 2 óra távolságra Bécsből. 1-ső majustól az ivó-csarnok megnyitása, tej, savó és mindennemű asványvizekkel; június 17-én pedig az uszó-fürdő megnyitása, (16-18° Reamur.)

Reichenau, Alsó Ausztria legszebb táje-kainak egyike, mely friss forrásvizzel, egész-séges hegyi levegő, igen jó ellátás és elszállá-solással rendelkezik, — mind oly dolgok, melyek a „Rudolfsbad”-ban töltendő furdóidényt a legkellemeesebbé teszik.

Prospectok kívánatra bérmentve küldetnek.
Dr. Siegel Nándor, Waisnix J. M.
fürdő-orvos. tulajdonos.

Hirdetmény.

A debreczeni „Alföldi takarekpenztár” részéről ezennel felhivatnak a 849. 864. 1314. 1366. 1484. 1713. 1721. 1810. 1834 1842. 1845. 1929. 1935. 2016. 2028. 2114. 2164. 2189. 2177. 2200. 2252. 2312. 2313. 2367. 2370. 2389. 2390. 2432. 2460. 2483. és 2511 számu zálog-iv tulajdonosok, hogy az ezen számok alatt elzalogosított értéktárgyakra kapott előleg kamatját illetőleg meghosszabbítást folyó hó 24-éig annyival inkább rendezzék, mivel azon számok, melyek addig el nem intézettek, 1882. ápril hó 24-én délután 3 óra-kor, az intézet helyiségében, nyilvános árveré-sen el fognak adni.
Debreczen, 1882. ápril 4-én.
Az igazgatóság.

Ha van szivedben még szavamra érzés,
Ugy nem rohanz a vészbe, pusztulásba,
Ugy nem vegytűsz a lázadók közé,
De mig lecsendesül e zaj, e lárna,
— Tán jó időre — itt hagyod a várost,
S elrejtőzöl kis mezei lakomban
Jó messze innen!

Sirius: Felted életed,
És ferjedét is nemde asszonyom?
S most szép szavakkal vész eltán-toritni?

Késő nagyon!
Octavia: Im itt van életem,
Vedd el, döfd hát szivembe törődöt,
S én áldalak, hogy meghozod halálom
Nem feltem én sajátomat, se másét,
De feltem a tiedet Sirius,
Mely még lobog ma, s holnap már kialhat!

Tudod mi vár reád, ha lánczra vernek?
Minő gyalázat? mily kinszenvedés?
Tudod mi vár szegény barátaidra?
S egész Rómára? Jaj, jaj, pusztulás!

Sirius: De győzhetünk!
Octavia: Nem, nem!
Sirius: Sokan vagyunk!
Octavia: S ha tiszser, huzszor többen vagy-tok is,

Harczoltok-e az egyesült erő,
Az összefort praetorianusok,
És harcban edzett hős testőreink
Phallanxa ellen is? oh tépd a fátvölt
Mely eltakarja a valót előled
Foszlányra, s szórd a szel ölebe ki.
Hallgass reám! im én ki küldtelek
Csak az előbb is, messze-messze innen
Most kérlek: oh maradj, maradj velem
A béke és szelidség lesz tanunk,
A nagy, nemes, a régi Róma fénye
Fog majd ragyogni lelkeink előtt,

S meglásd a mult feléül általunk!
Munkás kezekkel irtjuk a gyomot,
Kitépjük lassan mind az elfajult
Nemes gyökert és ujat ültetünk,
S ezt látva majd a császár kész örömmel

Segédkezet nyujt higgy nekem! . . .
Oh látom
Nem győztelek meg! . . . mit mond-jak tehát még?

Hízen kitártam lelkem már előtted,
Nincs semmi titka lelkemnek szí-vennek,
Kimondtam mindent . . . mért tekintesz így rám?
Miért kívánod vesztemet . . . holott én — Oh nem birom már, nem birom tovább . . .

Maradj, maradj . . . szeretlek! (összeomlik Sirius (feltöri) Istenek!
(a dal egész közel hangzik)

Sirius: Közelgenek már! . . . oh daloljatok csak,
Más dalra hallgat most az én szivem!
Octavia (schajj) Ah!
Sirius Szeretsz?
Octavia. (eszmél) Te vagy? oh emlékezem!
Maradsz?

Sirius: Szeretlek!
Octavia: Mily boldog vagyok!
S e dal . . .
Sirius Daloljanak csak, mit se hallok!
Octavia: Jer hát e helyről!
Sirius: Oh ne félj szivem,
Zendülhet tölem istenek danája,
Nem hallok én e pillanatba mást,
Csapán szivednek lázas dobbanását!
Octavia: Jer . . . jer!
Sirius (átöleli) Szeretsz?
Octavia Kimondhatatlanul!
(egymás szemébe nézve — lassan elmennek)

Férfi öltönyök mérték szerint 16 forinttól 60 forintig.

Van szerencsém tisztelt rendelőknek, szintugy a nagyérdemű közönségnek tudomására juttatni, hogy a „Bika” vendéglő szomszédságában több éven át előnyösen ösmert

férfi-szabó-üzletemet

az általam megvett Salzmann Lajos-féle divat-üzlethelyiségbe, a városház épületébe tettem át és azt az idejének megfelelően mindennemű

BEL- és KÜLFÖLDI GYAPJU-SZÖVETEKEL

és

férfi-divat-cikkekkel

ellátam, ugymint: kitűnő minőségű színes és fehér ingek, gallér és kéze-lők, harisnyák, zsebkendők, férfi- és gyermek-kalapok, jó minőségű férfi cipők, uti-bőröndök, seta-botok és még több a férfi divatcikkhez tartozók nagy választékban.

Főtörökvesem leend a nagyérdemű közönségnek minden a nálam található szükségleteit a lehető legjutányosabb árért kiszolgálni.

Midőn erről t. rendelők és a nagyérdemű közönséget értesitem, azon reménynek adok kifejezést, hogy becses pártfogásait ugy, mint eddig részemre továbbra is fentartják, melyet kiemelt első kötelességem leend.

Weisz Sándor.
férfi-szabó és divat-üzlete, a városház ala 47

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Kalapok, cipők, esernyők, gallér- és kéze-lők, nyakkenedők nagy választékban.

Finom szarvasbőr nadrág 30-3 frtig.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudni, hogy évek óta fen-álló keztücs-üzletemet tetemesen megnagyobbítottam, továbbá egy első rendű illat-szár- és női pipere gyártól bizományi raktárt eszközöltem s így azon kedvező hely-zetben vagyok, hogy az alább nevezett szereket gyári árban számíthatom.

DIÓ-KIVONAT

A legkiválóbb veykék-zitmény, melyvel minden világos színű vagy megöszült haj, tartós szép barna vagy feketére festhető. 1 üveg utasítással 1 frt.

Franczia borszesz,
sóval és a nélkül, valótliságúért keze-kevede, hatásában tulnsrdhatan. 1 üveg 30 kr, kettős üveg 60 kr.

Pompadour-arczkenőcs
biztos szer szeplő és mind-n arcz szatlanság ellen. 1 csopor, utasítással 50 kr.

Párisi-hőlgypor,
közkedvelt arczpor. 1 eredeti doboz 50 kr, 1 csomag 20 kr.

Menthin-fogpászta,
köleemes és igen kitűnő fogtisztító szer. 1 porcelán szelencze 60 kr.

Legjobb magyar bajuszpedró,
fehér, barna és fekete színű, finom illatu. 1 fem-szelencze 20 kr.

Illatszerek és szappanok jutányos árban kaphatók:

Nagy András keztücsnél Debreczenben,
kistemp om-bazár, hol is mindenféle a keztücsséghez tartozó cikkek és női kü-önlegességek legjobb minőségben, a legjutányosabb árban kaphatók.

Főraktár: PILLICH FERENCZ-nél, Budapest, (Kerepesi-udvar.)

Ugyiszinte mindenféle férfi- és gyermek-kalapok a legjutányosabb árban kapha-tók, valamint kalaptisztítók is elfogadtnak. — Kaphatók és megrendelhetők a legfinomabb fűder sörvőkötők, ruggyanta vagy gummi sörvőkötők, suszpenzorium, ülőpárnák, szarvasbőr parnák és a legfinomabb szarvasbőr nadrág gyors és jutányos árban.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek.
A télem vásárolt sörvőkötők nem tejszűrés esetén kicsérletetnek.

Suszpenzorium 50 krtól 1.50 krig.

Uj liszt-raktár!!

ÉS

ÉLESZTŐ-RAKTÁR!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a deb-reczeni „István” gőzmalom örleményéből, a kis-uj-utcán közvetlen jelenlegi üz-letem mellett, egy jól berendezett liszt és korpa-raktárt nyitottam.

Igyekedtem üzletemet olyan alapsra fektetni, hogy a n. é. közönség igé-nyének minden tekintetben ugy kicsinyben mint nagyban, pontos és gyors kiszol-gálás mellett, megfélelhessek.

Nagyobb, illetőleg zsákonkénti t. megrendelőimnek, az eredeti gőzmalom ár szerint számított.

Egyszermind tudatom a n. é. közönséggel, hogy az országzerte híres

„Gschwindt-féle“

élesztőből, mely az 1878-diki párisi világkiállításon, egyedül lett a nagy arany éremmel kitüntetve — egy raktárt oly módon rendeztem be, hogy naponta ket-szer szállított mindig a legfrissebb gyártmányul ugy kicsinyben mint nagyban szolgálhatok.

Ugyiszinte kapható nálam kicsinyben és nagyban szépeességi borsó, stockeraui encse s egyébféle főzelékek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

Midőn a n. é. közönségnek eddig irántam tanúsított becses bizalmát és pártfogását megköszönöm, kérai báterkodom azt továbbra uj üzletemre is kiter-jeszteni. Főtörökvesem leend, hogy e nagy csú pártfogást pontos és gyors kis-ol-gálás mellett, magamnak továbbra is mentül inkább biztosíthassam.

A n. é. közönség becses és számos megrendelését elvárva maradvok teljes tisztelettel

Mendelovits Lajos,
főpiac, a városházzal szemő n.

Leszállított árak.

Legujabb divatu

TAVASZI

NŐI MANTILLOKAT, JAKETEKET,

szövet, ternó, satin, creton ruhákat, mindennemű női- és leányka-felöltőket

meglepő jutányos árak mellett ajánl

Thalviser Alajos
czegléd-utca 2. sz., a városháza mellett, Debreczenben.

Leszállított árak.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben

ZSINDELY- ÉS DESZKA-TETŐK

behuzására, mely által azok tartóssága kétszerre hosszabb, továbbá czulapok melyek a földbe asatnak, — keritések gazdasági eszközök befestésére — ajánlja jutányos ár mellett hordókban a 50 és 200 kgr. súlytartalommal.

A lészeszgyár igazgatósága,
Debreczenben.

2000

en Európa leghiresebb orvosai közül, a kiknek bizonyítványai közzétetnek, ajánlják a

POPP-féle FOGSZEREKET

a száj és fogaknak mint legjobb létezőnek

Számos bizonyítvány — Érdem-érmek, a legelső orvosi te — különböző kiállít-kintelyektől, — tásokról.

Harmincz éven át jónak bizonyult

Anatherin szájjviz

Dr. POPP J. G. tölcs. kir. udvari fogorvos Bécsben, I. Bogner-gasse 2. Gyökéres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szinte a száj-üreg és a foghús mindennemű he-tégsége ellen. Jónak bizonyult öb-lőgető viz az idült torokbajoknál. 1 nagy palack 1 frt 40 kr. 1 közép 1 frt és 1 kicsi 50 kr.

Kiadó bolt.

Szécsényi-utcán özv. Men-cze Henrikné házában, egy bolthelyiség kiadó; továbbá 300 mintából álló himző elő-nyomda jutányos áron eladó. Fölvilágosítást ad a ház-tulajdonos.

Szag és por nélküli

viaszzal készült kitűnő fényű

szoba-padlat

fénymáz

sűrű állapotban, mely két annyira felhigitandó. Egy liter = 60 kr.

Vidékre bádog edényben postán is könnyen küldhető.

Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL
gyógyszertárban, Debreczenben.

Hirdetés.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű kö-zönséggel, valamint a mult éveken, ugy a reánk jövő évben is nyáron általi gondvise-lés, kijavítás és átalakítás vegett mindennemű

téli ruhákat

a legjutányosabb árért, a legpontosabb felügye-let mellett átveszek.

Bolthelyiségem t. Steinfeld Antal ur há-zánál, 1901-ik szám nagy piac-utcán.

Trocsányi Lajosné,
szűcs-mesterné.

IX. évfoly

R ó z s a t
Ide intézendő a lap az s levelek vissza nem a

Eljen Sim
Debreczen város vise

A husvóti sze nap és tegnapelőtt mak zavarták meg rait vallási buzgal Debreczen vár hunyt országgyűlési jelöltől kell gondo párt most is sze megküzd elvei mell a központból kap ismét egy idegen falai közé, hogy m szólhasson hozzá: rünk téged, csak többet rólnak, min rettük a Rákóczya ked mandatumot, l bennünket képvisel mezd s minden üg veden viseld, mint A szabadelvi egy férfitől. Ez Sámuel. Van-e De polgára, ki őt ne itt élt köztünk mi nek minden mozar rokonszenvünknek, érdeme, hogy szere akarjuk őt részesit legszebb bizalomn tén át érhet.

Husvét első r S i m o n f f y S á n lőjelöltség elfogadá ján a függetlenség Kálmán tartotta p M o c s á r y Lajos

Az első válaszpártja

A szabadelvi Frohner szállodában deklódó pártférfiak Imre h. elnök nyitó üdvözölte az igen

A „Debreczen

Elster

Ang Irta: Mrs. Fordító HARMAL V. Egy lov (F Hetek és hón Hartledon még foly vel azon tapasztalás folytonosan kíséri biztos volt, hogy az egy hajlással, vagy löczen oktetlenül t egy izben tünt a Ashtonnal menve, látta haladni, velők társalgásukra figye minden tetekre és l hasonló alkalomma és oda szolt.

— Mit kíván Talán az eg olyan, kit oly ke mint Pike urat; m bátran felelt: — S — Pedig ugy gróf. — Bár merre hetek, hogy őnt va valamelyik rejtek Enekk nem szaba tette őn?

— Epen teg